

Dosarul nr. 3ra-1018/22
2-21042177-01-3ra-06102022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. I. Barbacaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. Gh. Mîra, Gr. Dașchevici, A. Bostan)

Î N C H E I E R E

30 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de către Sergiu Doni, reprezentat de avocatul Eugeniu Musteață,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Sergiu Doni împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Râșcani, terț Inspectoratul General al Poliției cu privire la anularea actelor administrative, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 17 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 18 martie 2020, Sergiu Doni a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Râșcani, terț Inspectoratul General al Poliției cu privire la anularea actelor administrative, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 23 ianuarie 2020, s-a adresat cu cerere Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Râșcani, prin care a solicitat recalcularea pensiei în temeiul art. 61 alin. (2) din Legea nr. 1544/1993, reieșind din drepturile bănești calculate pentru ultimele 12 luni, în legătură cu încetarea raporturilor de serviciu din 2 ianuarie 2020.

A menționat că prin refuzul nr. 4399 din 28 ianuarie 2020 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Râșcani, a fost informat precum că dreptul la pensie apare o singură dată după eliberarea din serviciul.

A notat că, nefiind de acord cu refuzul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Râșcani nr. 4399, la 31 ianuarie 2020 s-a adresat cu cerere prealabilă Casei Naționale de Asigurări Sociale, solicitând reexaminarea cererii și admiterea dezideratului solicitat, iar în cazul refuzului și-a rezervat dreptul de a se adresa în instanța de judecată pentru a solicita suplimentar prejudiciul moral și compensarea cheltuielilor de judecată. Prin răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale cu nr. D-244/20 din 18 februarie 2020,

a fost menținut refuzul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Râșcani nr. 4399 din 28 ianuarie 2020 și suplimentar s-a indicat precum că nu întrunește condițiile prevăzute la art. 61 alin. (2) din Legea nr. 1544/1993, deoarece nu a solicitat recalcularea pensiei pe temei de atingere a vârstei ce drept la pensie.

A afirmat că, în condițiile date, s-a adresat către Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Râșcani cu cerere privind recalcularea pensiei în temeiul art. 61 alin. (1) al Legii nr.1544/1993, prin includerea perioadei 12 mai 2017 – 2 ianuarie 2020 în vechimea de muncă pentru care s-a stabilit pensia pe linia Ministerului Afacerilor Interne la 31 martie 2016, reieșind din vechimea în muncă de 26 ani, 07 luni, 21 zile, din suma soldei, reieșind din media lunară pentru ultimele 12 luni calendaristice precedente concedierii din 2 ianuarie 2020. Prin răspunsul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Râșcani nr. 4505 din 3 martie 2020, a fost refuzat în satisfacerea dezideratului său, pe același motiv, precum că dreptul la pensie apare o singură dată după eliberarea din serviciu.

Reclamantul nefiind de acord cu răspunsul sus menționat, s-a adresat cu cerere prealabilă Casei Naționale de Asigurări Sociale care, însă prin răspunsul nr. D-642/20 din 11 martie 2020, cererea a fost respinsă ca fiind inadmisibilă.

În continuare, reclamantul a specificat că, în fapt, prin ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr.55cf. din 30 martie 2016, a fost eliberat din serviciu cu dreptul de a primi pensie pe linia Ministerului Afacerilor Interne. Astfel, din 31 martie 2013, este pensionar în conformitate cu Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544-XII din 23 iunie 1993.

A notat că, ulterior, prin ordinul Inspectoratului General al Poliției nr.199 ef. din 11 mai 2017, s-a reangajat în cadrul Inspectoratului General al Poliției unde a activat până la 2 ianuarie 2020, fiind eliberat prin ordinul nr.73.3ef. din 30 decembrie 2019.

A relatat că, în contextul dat, a fost emis certificatul Direcției resurse umane a Inspectoratului General al Poliției nr. 61 din 28 ianuarie 2020, prin care s-a stabilit că la data de 2 ianuarie 2020, vechimea în muncă a reclamantului constituia 26 ani, 07 luni, 21 zile.

Reclamantul a precizat că reieșind din răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale și a subdiviziunii sale, cererea de recalculare a pensiei i s-a respins pe motivul că legea în vigoare nu prevede posibilitatea stabilirii repetate a pensiei după o eventuală reangajare în serviciu militar. În acest sens, a invocat prevederile art. 2 al Legii nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne care au dreptul la pensie li stabilește pensie după eliberare din serviciu. Conform art. 55 alin.(1) al Legii nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, în cazul apariției unor circumstanțe care implică modificarea mărimilor pensiilor stabilite pentru militarii în termen și familiile acestora, recalcularea pensiilor se efectuează în termenele stabilite de Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat.

În opinia reclamantului, pârâtul eronat a statuat obiectul cererii prealabile, deoarece în aceasta a solicitat recalcularea pensiei și nu stabilirea acesteia în mod repetat. Astfel, pârâtul, în răspunsul său intenționat a interpretat denaturat prevederile art. 61 din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, prin încercarea de a nega dreptul de recalculare a pensiei după eliberarea din serviciu.

Astfel, a relevat că la prevederile alin. (1) al art.61 din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, legislatorul a prevăzut expres posibilitatea recalculării pensiei în cazul în

care apar circumstanțe noi, care duc la majorarea acesteia, fără a face precizare despre proveniența actelor suplimentare și data apariției lor, stabilind doar că recalculul se va face pentru perioada precedentă, dar cel mult pentru 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare și nu mai devreme de data punerii în aplicare a prezentei legi. Mai mult ca atât, prevederile art. 61 din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, contrar celor invocate de pârât, stabilește clar că recalculul se efectuează în temeiul documentelor aflate la momentul recalculării în organele de pensionare și nu în momentul pensionării, așa cum se invocă, și mai departe norma indică „Dacă pensionarul va prezenta ulterior acte suplimentare ce i-ar acorda dreptul la majorarea pensiei, recalcularea se va efectua pentru perioada precedentă, dar cel mult pentru 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare și nu mai devreme de data punerii în aplicare a prezentei legi”. Prin urmare, prin invocarea faptului precum că recalcularea pensii se face doar în baza actelor existente de până la stabilirea pensiei, pârâtul interpretează eronat prevederile art. 61 din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, or această normă nu degajează o astfel de ipoteză și dimpotrivă indică că „recalcularea pensiilor stabilite anterior miliarelor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și familiilor acestora în legătură cu punerea în aplicare a prezentei legi se efectuează în temeiul documentelor aflate la momentul recalculării în organele de pensionare. Dacă pensionarul va prezenta ulterior acte suplimentare ce i-ar acorda dreptul la majorarea pensii, recalcularea se va efectua pentru perioada precedentă, dar cel mult pentru 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare și nu mai devreme de data punerii în aplicare a prezentei legi”. Această aserțiune a pârâtului, în esență, reprezintă un subterfugiu la care a apelat pentru a evita satisfacerea dezideratului său.

A mai adăugat că, Casa Națională de Asigurări Sociale a început a stabili, calcula și achita pensia angajaților structurilor de forță începând cu 1 ianuarie 2017, iar din data intrării în vigoare a Legii nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 și până la 1 ianuarie 2017, circumstanța precum reangajarea în structurile de forță constituia temei de recalculare a pensiei. În acest context, având în vedere că în tot acest timp legea a fost interpretată în sensul direct al ei, în vederea recalculării pensiilor după reangajarea în serviciu, după atâția ani este inadmisibil faptul interpretării diferite al legii în mod abuziv defavorabil salariatului/pensionarului, numai pentru faptul că s-a schimbat instituția abilitată în vederea achitării pensiilor.

În continuare, a notat prevederile art. 2 alin.(2) din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993, unde este reglementată situația persoanelor cărora li s-a prelungit termenul de aflare în serviciu peste limită de vârstă, stabilită de legislație. Spre deosebire de art. 2 alin.(1) din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993, alin. (2) stabilește o excepție și anume, reglementează situația când persoana nu se eliberează din serviciu dar atinge limita de vârstă și întrunește condițiile prevăzute art. 13 lit. a) și i se prelungeste termenul de aflare în serviciu. În acest caz temei de acordare a pensiei nu va fi ordinul de eliberare din serviciu, ci ordinul de prelungire a termenului de aflare în serviciu.

A indicat că, deși nu beneficiază de pensia pe limita de vârstă, totuși prevederile art. 61 alin. (2) al Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993, prevăd expres dreptul la recalcul a pensiei, prin includerea termenului de aflare în serviciu militar prin contract sau în serviciu în organele afacerilor interne în termenul de muncă pentru care a fost stabilită pensia, după trecerea lor în rezervă sau în retragere. Deci, nu poate fi negat dreptul la recalcul a pensiei prin includerea perioadei de serviciu, înregistrată după stabilirea pensiei, indiferent care a fost temeiul de pensionare. Astfel, art. 2 din Legea nr. 1544 din

23 iunie 1993, stabilește momentul apariției dreptului la pensie, ca regulă, la data încetării serviciului și cu titlu de excepție la data prelungirii termenului de aflarea în serviciu peste limita de vârstă dacă întrunește condițiile prevăzute de art. 13 lit. a) aceleiași legi. Pârâtul încearcă să ducă în eroare instanțele de judecată prin faptul că reclamantul solicită stabilirea unei noi pensii, sub pretextul că prevederile art. 61 din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, nu prevăd expres recalcularea pensiei după eventuala reangajare, reducând astfel norma la absurd.

A afirmat că, astfel, alegația precum că art. 61 Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, nu prevede expres recalcularea pensiei după eventuala reangajare este lipsită de o justificare, or, prin aplicarea tehnicii legislative de a include toate circumstanțele și actele care pot duce la recalcularea pensiei este inoportună și imposibilă. Deci, interpretarea prevederilor art. 61 Legea nr.1544-XII din 23 iunie 1993, sub aspectul că nu poate fi temei de recalculare a pensiei acele circumstanțe care nu sunt indicate expres în normă, în contextul în care norma nu prevede exhaustiv nici o circumstanță, reduce norma la absurd. Respectiv, dispozițiile art. 61 din Legea nr. 1554 din 23 iunie 1993, cert și expres prevăd 3 situații în care pensia pentru vechimea în serviciu stabilită anterior urmează a fi recalculată, și anume: 1) existența documentelor aflate la organele de pensionare la momentul recalculării pensiei; 2) prezentarea ulterioară a actelor suplimentare ce ar acorda persoanei dreptul la majorarea pensiei, iar recalcularea pensiei se va efectua pentru perioada precedentă, dar cel mult pentru 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare și nu mai devreme de data punerii în aplicare a prezentei legi; 3) recalcularea pensiei se efectuează în cazul în care persoanelor or din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne li s-a prelungit peste limita de vârstă termenul de aflare în serviciul militar.

Reclamantul a remarcat că la prezentarea ulterioară a actelor suplimentare ce ar acorda persoanei dreptul la majorarea pensiei, legislatorul nu a indicat faptul că aceste acte trebuie să fi existat până data stabilirii pensiei și nici nu rezultă din lege acest fapt. Prin urmare, alegația precum ca recalcularea pensiei se face doar în baza actelor ce au existat până la data stabilirii pensiei dar au fost prezentate ulterior este o concluzie eronată la care s-a ajuns prin excluderea ipotezelor concrete din aria de ipoteze pe care le acoperă norma juridică respectivă, denaturând în mod vădit norma.

A reiterat că la prevederile alin. (1) al art. 61 din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, legislatorul a prevăzut expres posibilitatea recalculării pensiei în cazul în care apar circumstanțe noi, care duc la majorarea acesteia, fără a face precizare despre proveniența actelor suplimentare și data apariției lor, stabilind doar că recalculul se va face pentru perioada precedentă, dar cel mult pentru 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare și nu mai devreme de data punerii în aplicare a prezentei legi. Totodată, reieșind din dispozițiile art. 2 alin. (2), coroborat cu art. 61 alin.(2) al Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993, rezultă cu certitudine că în cazul în care persoana a mai activat în serviciu după stabilirea pensiei i se recalculează pensia după trecerea lor în rezervă sau în retragere (demisie/concediere). Deși prevederile mai sus invocate sunt inaplicabile speței, aici legislatorul a indicat expres faptul că în cazul în care persoana a mai activat în serviciu după stabilirea pensiei această circumstanță constituie temei de recalcularea a pensiei după încetarea serviciului. O interpretare diferită a prevederilor art. 61 din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, decât cea acceptată pe toată perioada 23 iunie 1993 și până la 1 ianuarie 2017, în sensul reținut de pârât este inadmisibilă, deoarece contravine principiului securității raporturilor juridice degajat de art.6 din Convenția Europeană

pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, în partea ce ține de previzibilitatea legii în corelare cu principiul încrederii legitime. Potrivit jurisprudenței Curții de Justiție a Comunităților Europene (de exemplu cauzele Facini Dori v Recre, 1994, Foto-Frost vHauptzollant Lubeck. Ost, 1987), principiul încrederii legitime impune ca legislația să fie clară și predictibilă, unitară și coerentă, prin urmare să nu fie interpretabilă și folosită împotriva părții slabe.

Reclamantul a menționat că din obiectul acțiunii rezultă că se urmărește obținerea unei pensii mai bune, drept garantat de art. 47 alin. (2) din Constituție. Chiar dacă dreptul la pensie, nu este un drept de sine stătător, consacrat și apărut ca atare de Constituție și CEDO, grație caracterului patrimonial al prestațiilor sociale, a fost asimilat de către Curte, în anumite condiții, unui drept de proprietate (proces denumit „socializare a noțiunii de bunuri”), iar, în consecință, protecția dreptului la pensie oferită de art. 47 din Constituție, este „condimentată” cu protecția oferită de art. 46 din Constituție și art. 1 al Protocolului 1 al CEDO. În cauza Dacia SRL c. Moldovei Curtea a menționat că o lipsire de proprietate poate fi justificată dacă se dovedește că aceasta este, inter alia, „în interes public” și „în condițiile prevăzute de lege”. Mai mult, orice ingerință în dreptul de proprietate trebuie, de asemenea, să corespundă cerinței de proporționalitate.

A susținut că, statul trebuie să dispună de motive întemeiate pentru a pune în funcțiune orice ingerință privind dreptul la proprietate, aceasta urmând a fi nu doar legală și urmărind un scop legitim de protecție a interesului general, dar și necesară în vederea atingerii aceluși scop și în același timp rezonabilă și proporțională, adică cel mai bine plasată să asigure un echilibru just între interesele general și individual implicate la caz. Nu este suficient ca o măsură privativă de proprietate să urmărească un obiectiv legitim „de utilitate publică”; trebuie să existe un raport rezonabil, de proporționalitate între mijloacele utilizate în scopul vizat, un „just echilibru” între exigențele interesului general și imperativele drepturilor fundamentale ale individului, echilibru este rupt dacă persoana în cauză a suportat „o sarcină specială și exorbitantă”(cauza Sporrong și Lonroth c. Suediei 23 septembrie 1982). Astfel, o interpretare abuzivă în defavoarea părții slabe a circumstanțelor de fapt și a prevederilor legale ce stabilesc recalcularea pensiei, duce în mod inevitabil la încălcarea nu numai a prevederilor legale naționale dar și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova face parte.

În acest sens, reclamantul a afirmat că, pârâtul nejustificat a nesocotit perioada 12 mai 2017- 2 ianuarie 2020, ca circumstanță generatoare pentru recalcularea pensiei, contrar prevederilor art. 61 alin. (1) din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 or, coroborat cu prevederilor pct. 4 lit. a) din hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 78 din 21 februarie 1994, recalcularea pensiei se va efectua pentru perioada precedentă pentru 12 luni de la data depunerii actelor suplimentare, media lunară pentru stabilirea pensiei se face din ultimele 12 luni calendaristice precedente concedierii.

În drept, reclamantul și-a întemeiat acțiunea în baza dispozițiilor art. 47 din Constituție, art. 22 din Declarația Universală a Drepturilor Omului; art. 12 din Carta Socială Europeană Revizuită; art. 9 din Pactul Internațional privind Drepturile Economice, Sociale și Culturale, cât și din perspectiva dreptului de proprietate garantat prin prevederile art. 46 din Constituție și art. 1 Protocolul 1 al CEDO, art. 61 alin.(1) din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993; art. 60, 189, 206 alin. (1) lit. a) și b), 211, 224 alin.(1) lit. b) din Codul administrativ.

Reclamantul Sergiu Doni a solicitat recunoașterea ilegalității refuzurilor Casei Naționale de Asigurări Sociale cu nr. D-244/20 din 18 februarie 2020 și nr. D642/20 din

11 martie 2020, și a refuzurilor Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Râșcani nr. 4399 din 28 ianuarie 2020 și nr. 4505 din 3 martie 2020, de a-i recalcula pensia; obligarea pârâților de a-i include perioada 12 mai 2017- 2 ianuarie 2020, în vechimea de muncă pentru care s-a stabilit pensia pe linia Ministerului Afacerilor Interne, începând cu 31 martie 2016 și a recalcula pensia reieșind din vechimea de muncă de 26 ani, 07 luni, 21 zile, din suma soldei, reieșind din media lunară pentru ultimele 12 luni calendaristice precedente concedierii din 2 ianuarie 2020; încasarea din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale în beneficiul său a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 21 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani a fost respinsă ca fiind neîntemeiată acțiunea depusă de către Sergiu Doni.

Cu respectarea dispozițiilor art. 232 din Codul administrativ, la 2 noiembrie 2020, Sergiu Doni a depus apel nemotivat, iar la 14 decembrie 2020, prin intermediul oficiului poștal, a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii instanței de fond.

Prin decizia din 17 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul depus de către Sergiu Doni și s-a menținut hotărârea din 21 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani.

Întru consolidarea soluției, instanțele ierarhic inferioare au reținut că legislatorul a stipulat concret momentul apariției dreptului pentru primirea pensiei militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne. Sub acest aspect și având în vedere că de la 31 martie 2016, Sergiu Doni beneficiază de dreptul la pensie militară pentru vechime în muncă, calculată și stabilită de Ministerul Afacerilor Interne în baza art. 2 alin. (1) al Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993, prin aplicarea regulilor de interpretare corectă a normelor sus-indicate, este evident că deși ultimul, în legătură cu necesitatea de serviciu, prin ordinul Inspectoratului General al Poliției nr.199 ef. din 11 mai 2017, s-a reangajat în cadrul Inspectoratului General al Poliției unde a activat până la 2 ianuarie 2020, fiind eliberat prin ordinul nr.73.3ef. din 30 decembrie 2019, această circumstanță nu poate constitui drept temei pentru stabilirea/recalcularea unei noi pensii pentru vechime în muncă, prin includerea la stabilirea acesteia a vechimii de muncă obținute după data realizării dreptului la pensie pentru vechime în muncă la 31 martie 2016.

Instanțele de judecată au notat că dreptul la pensie pentru vechimea în muncă apare o dată, și anume, după eliberarea din serviciu cu dreptul de recalculare în condițiile legii. Aici se va menționa că, deși Sergiu Doni în acțiune a solicitat stabilirea/recalcularea unei noi pensii în condițiile art. 13 lit. a) al Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993, de facto pensiile stabilite în baza Legii respective, pot fi recalculate doar în temeiul art. 61 din Legea vizată. Or, normele invocate de Sergiu Doni în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel ca temei de stabilire/recalculare a noi pensii pentru vechime în muncă se referă la condițiile de stabilire a pensiei și mărimea pensiilor la eliberarea inițială din serviciu, pe când în speță Sergiu Doni a solicitat stabilirea repetată a mărimii pensiei pentru vechimea în muncă în legătură cu reangajarea acestuia în serviciu.

Instanțele ierarhic inferioare au reținut că situația reclamantului/apelantului nu este incidental nici art. 13, 14 invocat în acțiune ca temei de recalculare a pensiei pentru vechimea în muncă și nici a art. 61 din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993, deoarece Legea nominalizată nu prevede stabilirea repetată a dreptului la pensie pentru vechime în muncă după restabilirea la serviciu, or, din sensul Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 nu

se deduce în niciun fel că militarii, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, au dreptul la stabilirea repetată a mărimii pensiei în cazul în care au fost reangajați și au mai obținut o oarecare vechime în muncă, în caz contrar, ar reieși că subiecții menționați ar avea, teoretic, dreptul la nenumărate stabiliri sau repetate majorări ale pensiei. În așa mod, Doni Sergiu putea pretinde la stabilirea unei noi mărimi a pensiei, doar în cazul în care a apărut dreptul de a alege între a beneficia de dreptul la diferite pensii, însă, în speța dedusă judecătii, prezența acestei situații nu se regăsește, reclamantul pretinzând din nou la aceeași categorie de pensie, de care beneficiază din 31 martie 2016.

Instanțele de judecată au precizat că, la caz, de fapt, reclamantul/apelant Sergiu Doni, pretinde la stabilirea camuflată repetată a pensiei pentru vechime în muncă și nicidecum la o recalculare a acesteia. Or, prin pretinsa recalculare a pensiei, ultimul solicită ca pensia să i se calculeze dintr-un salariu distinct, de cel care a stat la baza calculării pensiei inițiale la data apariției dreptului - în anul 2016, adică reieșind din media lunară pentru ultimele 12 luni calendaristice precedente concedierii din 2 ianuarie 2020. Concluziile menționate fiind reținute și de către Curtea Constituțională în decizia de inadmisibilitate nr.188 din 7 decembrie 2021, emisă inclusiv în baza sesizării depuse de Sergiu Doni, în prezenta cauză.

La data de 27 mai 2022, prin intermediul poștei electronice, Sergiu Doni, reprezentat de avocatul Eugeniu Musteață a depus recurs nemotivat, iar la 5 noiembrie 2022 a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 17 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În argumentarea cererii de recurs cu reiterarea motivelor de drept și de fapt anterior invocate, recurentul a indicat că instanța de apel la argumentarea soluției a făcut trimitere la o lege care nu este aplicabilă în speță (art. 33 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii) și a interpretat eronat dispozițiile art. 61 din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993.

A menționat că logica interpretării normelor legale ale instanței de apel nu poate rezista nici unei critici, cel puțin din considerentul că nu este coerentă în argumentele sale.

A susținut că, luând în considerare practica judiciară și practica instituțională anterioară, în sensul recalculării pensiei în circumstanțele invocate, prin interpretarea sau oferirea unei soluții diferite, în mod inevitabil duce la încălcarea prevederilor art. 6.1 din CEDO.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 17 mai 2022, dispozitivul deciziei fiind notificat reprezentantului recurentului – avocatul Eugeniu Musteață, prin intermediul poștei electronice, la data de 25 mai 2022 (f.d.32, Vol. II).

Totodată, decizia motivată din 17 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată reprezentantului recurentului – avocatul Eugeniu Musteață la data de 4 noiembrie 2022 (f.d.43, Vol. II).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că Sergiu Doni, reprezentat de avocatul Eugeniu Musteață, s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de către Sergiu Doni, reprezentat de avocatul Eugeniu Musteață, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de

contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Sergiu Doni, reprezentat de avocatul Eugeniu Musteață.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de către Sergiu Doni, reprezentat de avocatul Eugeniu Musteață, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Aliona Miron

Nicolae Craiu